

Lk 7,36-50: *Jeden z farizeů pozval Ježíše k jídlu. Vešel tedy do domu toho farizea a posadil se ke stolu. V tom městě byla žena hříšnice. Jakmile se dověděla, že Ježíš je u stolu v domě farizeově, přišla s alabastrovou nádobkou vzácného oleje, s pláčem přistoupila zezadu k jeho nohám, začala mu je smáčet slzami a otírat svými vlasy, líbala je a mazala vzácným olejem. Když to spatřil farizeus, který ho pozval, řekl si v duchu: „Kdyby to byl prorok, musel by poznat, co to je za ženu, která se ho dotýká, že je to hříšnice.“ Ježíš mu na to řekl: „Šimone, chci ti něco povědět.“ On řekl: „Pověz, Mistře!“ „Jeden věřitel měl dva dlužníky. První byl dlužen pět set denárů, druhý padesát. Když neměli čím splatit dluh, odpustil oběma. Který z nich ho bude mít raději?“ Šimon mu odpověděl: „Mám za to, že ten, kterému odpustil víc.“ Řekl mu: „Správně jsi usoudil!“ Pak se obrátil k ženě a řekl Šimonovi: „Pohleď na tu ženu! Vešel jsem do tvého domu, ale vodu na nohy jsi mi nepodal, ona však skropila mé nohy slzami a otřela je svými vlasy. Nepolíbil jsi mne, ale ona od té chvíle, co jsem vešel, nepřestala líbat mé nohy. Nepomazal jsi mou hlavu olejem, ona však vzácným olejem pomazala mé nohy. Proto ti pravím: Její mnohé hříchy jsou jí odpuštěny, protože projevila velikou lásku. Komu se málo odpouští, málo miluje.“ Řekl jí: „Jsou ti odpuštěny hříchy.“ Ti, kteří sním byli u stolu, si začali říkat: „Kdo to jen je, že dokonce odpouští hříchy?“ A řekl ženě: „Tvá víra tě zachránila, jdi v pokoji!“*

I.

„Jeden věřitel měl dva dlužníky. První byl dlužen tolik, že by na splátky padl čtvrtletní plat, druhý ještě desetkrát víc. A protože neměli, jak to uhradit, odpustil jim dluh. Oběma. Kdo z nich ho bude mít raději?“

Tak zní Ježíšovo podobenství neboli krátký obrazný příběh. Ježíš ho řekl na jedné hostině, kam ho pozval jistý Šimon. Ten patřil k věřícím, kteří pečlivě četli Bibli a snažili se, aby vše, co se tam píše, brali lidi vážně. Sami si na tom taky dávali záležet. Hostiny se tehdy odbyvaly v pánské společnosti, neboť tak vešel dobový mrav, tentokrát se tam však nečekaně objevila nějaká žena. Vypravěč naznačuje, že ji přítom-

ní asi znali a měli by o ní co vyprávět. Smáčela Ježíšovy nohy slzami, utírala je svými vlasy a potírala vonným olejem.

„Kdyby to byl prorok, musel by poznat, že je to hříšnice,“ pomyslel si Šimon. Nejspíš si Ježíše vážil a měl o něm vysoké mínění a k tomu patří, že měl i jasnou představu, co by tím pádem Ježíš měl poznat, říkat, udělat. Nic z toho nebyla Ježíšova samozřejmá povinnost, ale to už tak mezi lidmi bývá, že máme představy, co by ten druhý (případně co by rovnou i Bůh) měl udělat a jak jednat. To jistě není zakázáno, představovat si můžeme, co chceme. Jen se z té představy nesmí stát jediné měřítko: on to ten druhý (nebo rovnou Bůh) může udělat i jinak, než jsem čekal a než bych chtěl.

Šimon nahlas nic neřekl, je tu jen zmínka, co si pomyslel. Z té zmínky je patrné, jak se na tu ženu díval. Jako na osobu, kterou přítomní znají a měli by o ní co vyprávět. Jedním slovem: hříšnice. Jestli je Ježíš to, co si myslím, tak to přece musí poznat, míní.

Třeba poznal, ale nabídl odlišný pohled: ta žena je stvoření Boží, jako my všichni, a stvoření Boží je ohroženo pastí různých svodů, které nás pokoušejí a někdy i dostanou.

S tím by Šimon asi neměl problém souhlasit. Stvoření Boží jsme všichni, ušpinění hříchem jsme taky všichni, zajisté. Existuje však hranice, která odděluje čisté od nečistého a dobré od zlého. Je-li Ježíš prorok, musí přece poznat, kudy ta hranice vede mezi spořádanými hosty a tou ženskou. Jenže v pohledu, který nabídl Ježíš, zásadní hranice vede jinudy: mezi našim Stvořitelem a námi.

V této souvislosti proslovil to podobenství zmíněné na začátku. Jeden věřitel (kdokoli z nás nebo rovnou Bůh) měl dlužníky – někdo dlužil míň, někdo hodně – a on jim odpustil. Kdopak z nich ho bude mít víc rád? Ten, komu odpustil to málo, nebo ten, kdo dlužil hrozně moc? Čteme to tak, že je tu řeč o Bohu. Stvořil nás a dal nám jakási pravidla, jak putovat krajinou života, místy dost nehostinnou a nebezpečnou, a jak se ubírat k cíli. Ten cíl nám nabídl on sám – jako lákadlo, jako poz-

vání a jako smysl toho putování a trmácení. Říká se tu o něm, že mu dlužíme jeden jako druhý, někdo víc a někdo míň. On dlužníkům odpustil. Přesně tomu se říká evangelium. Na zaplacení vstupu do toho cíle neměl nikdo, ale to se tu nezdá být rozhodující, protože nad tím převáží rozhodnutí onoho věřitele-hostitele, rozhodnutí Boží.

II.

Hranice, která odděluje čisté od nečistého a dobré od zlého, vede mezi Bohem a námi. Šimon, když o tom přemítal, měl na mysli hranici jinou, již taky známe: tu, která mezi lidmi určuje, co je ještě únosné, a co už nepřípustné, co je prospěšné a dobré, a co už je zlé. Tato hranice bývá trochu věcí zvyku a tradice a dohody mezi lidmi, a je hodně důležitá: bez ní by se nám svět stal úplně nepřehledným a nesrozumitelným a vlastně nebezpečným. Limity jsou od toho, abychom se měli podle čeho orientovat a nějak řídit. Trochu si podle toho třídíme i lidi, kdo je nám ohrožením a kdo ne, abychom se chránili případně před břemeny, která bychom už nezvládli (a od některých se oddělujeme neviditelnou – nebo v případě soudu a kriminálu viditelnou – bariérou).

Pokud o tom na oné hostině přemítal Šimon nějak takhle, nebylo by to divné. Vypravěč nenaznačuje, že by mu to Ježíš snad měl za zlé. Ale připomněl, že jsme klub dlužníků laskavého věřitele a že ten klub tvoříme všichni. Jednotliví dlužníci si mezi sebou z různých pohnutek stavějí ploty, ale nelze očekávat, že jejich ploty bude respektovat Bůh.

Té ženě nepochybně bylo co odpouštět (a asi se to o ní vědělo). I těm na hostině bylo co odpouštět (jen se to o nich možná veřejně nevědělo). „Její mnohé hříchy jí byly odpuštěny, protože projevila velikou lásku,“ řekl o ní Ježíš a lidi žasli. Co pro to udělala, aby jí Bůh odpustil? Nemám tušení. Jen čtu, že laskavý věřitel Bůh zas jednou do klubu svých dlužníků přišel s nabídkou odpuštění a ta dáma po něm vděčně sáhla a teď přišla na hostinu a tu vděčnost dává láskyplně najevo, jakkoli sem lidskou společností nebyla zvána.

Tak to v evangeliu chodí, že Bůh podal ruku a ať se jí chytíme. Přiblížilo se království nebeské, tak se k němu přespěrujte. Věřitel z podobenství u svých dlužníků nezkoumal, kdo z nich ho má radši, že jim podle toho umaže kus dluhu. Smazal ho celý, dál je to na nich.

“Kdo to jen je, že odpouští hříchy?” špitali si lidi u stolu, a zatímco si špitali, Ježíš jí ještě řekl, aby šla v pokoji, protože i když byla zatížená hříchem, teď není, její víra ji zachránila.

Záměry Hospodinovy platí věčně, úmysly jeho srdce po všechna pokolení. Blaze lidem, jimž je Hospodin Bohem. Hospodin bdí nad těmi, kdo čekají na jeho milosrdenství, aby je i ze smrti vysvobodil.

Ať se vám dobře žije v tomhle světě, který má tak daleko do rajske zahrady – ať se vám v něm dobře žije, protože vaším štítem je sám Bůh.

Nabízí se, že vám bude i radostí a pomocí:

tak berte, žijte, radujte se, jděte v pokoji

a na cestu si vezměte s sebou – pro sebe i pro druhé – zvěst Hospodinovy pravdy a milosrdenství. Amen.